

MINISTER EDUKACJI NARODOWEJ

Warszawa, 19 grudnia 2018 r.

DKO-WNP.0915.3.2018.DB

Pan
Kazimierz Mądzik
Świętokrzyski Kurator Oświaty
al. IX Wieków Kielc 3
25-516 Kielce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092), przekazuję niniejsze Wystąpienie pokontrolne.

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. z 2011 r. Nr 185, poz. 1092) w związku z art. 35 ust. 1 pkt 2 oraz art. 35 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – *Prawo oświatowe* (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.) i art. 9h ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2018 r. poz. 967) Ministerstwo Edukacji Narodowej¹ w okresie od 12 lipca do 31 sierpnia 2018 r. przeprowadziło kontrolę w Kuratorium Oświaty w Kielcach, przy al. IX Wieków Kielc 3, pn. „Realizacja przez Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w zakresie przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach oraz zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli”.

Celem kontroli była ocena prawidłowości realizacji przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty:

- 1) nadzoru pedagogicznego – sprawowanego w trybie działań doraźnych – w zakresie przestrzegania w szkołach publicznych zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, tj.:
 - a. organizacji i realizacji procesów kontroli,

¹ Kontrolę przeprowadzili pracownicy Ministerstwa Edukacji Narodowej:

- 1) Dariusz Baran – starszy wizytator w Wydziale Nadzoru Pedagogicznego w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 22/2018 z 10 lipca 2018 r.;
- 2) Marian Romanowski – główny specjalista w Wydziale Efektów Kształcenia w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 23/2018 z 10 lipca 2018 r.;
- 3) Jan Chojnacki – główny specjalista w Wydziale Awansu Zawodowego Nauczycieli w Departamencie Kształcenia Ogólnego, na podstawie upoważnienia nr 24/2018 z 10 lipca 2018 r.

- b. opracowywania wyników kontroli doraźnych zamieszczonych w protokołach kontroli, tj. ustalania stanu faktycznego, w tym stwierdzanych nieprawidłowości oraz wydawania zaleceń,
- 2) zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:
- a. czynności podejmowanych w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego,
 - b. sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

Kontrola realizacji przez Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego obejmowała okres od 1 czerwca 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r. natomiast kontrola realizacji zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli obejmowała 2017 r.

Na podstawie wyników kontroli działalność Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty w ww. zakresie została oceniona pozytywnie pomimo stwierdzonej nieprawidłowości w zakresie realizacji zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli.

Ocenę uzasadniają ustalenia kontroli.

- I. Nadzór pedagogiczny – sprawowany w trybie działań doraźnych – w zakresie przestrzegania w szkołach publicznych zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

W okresie objętym kontrolą podstawą sprawowania nadzoru pedagogicznego był art. 33 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270) (od 1 września 2017 r. podstawą sprawowania nadzoru pedagogicznego jest art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658).

W wyniku analizy dokumentacji związanej z nadzorem pedagogicznym – sprawowanym w trybie działań doraźnych – w zakresie przestrzegania w szkołach publicznych zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, sformułowano poniższe ustalenia.

Organizacja i realizacja kontroli.

Podstawą organizacji sprawowania przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty nadzoru pedagogicznego w okresie objętym kontrolą były:

1. *Regulamin organizacyjny Kuratorium Oświaty w Kielcach* wprowadzony Zarządzeniem Nr 11/2016 Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty z dnia 27.04.2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Kielcach (zatwierdzony przez Wojewodę Świętokrzyskiego 28.04.2016 r.).
2. *Regulamin organizacyjny Kuratorium Oświaty w Kielcach* wprowadzony

Zarządzeniem Nr 341/2016 Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty z dnia 01.08.2016 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Kielcach (zatwierdzony przez Wojewodę Świętokrzyskiego 02.08.2016 r.).

3. *Regulamin organizacyjny Kuratorium Oświaty w Kielcach* wprowadzony Zarządzeniem Nr 11/2017 Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty z dnia 31 stycznia 2017 r. w sprawie ustalenia regulaminu organizacyjnego Kuratorium Oświaty w Kielcach (zatwierdzony przez Wojewodę Świętokrzyskiego 31 stycznia 2017 r.).

W ww. *regulaminach organizacyjnych Kuratorium Oświaty w Kielcach* określono zadania Wydziału Nadzoru Pedagogicznego i Strategii związane ze sprawowaniem nadzoru pedagogicznego.

W okresie objętym kontrolą do Kuratorium Oświaty w Kielcach wpłynęło 17 spraw, w których sformułowano zarzuty dotyczące nieprzestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów w szkołach funkcjonujących na terenie województwa świętokrzyskiego, które wymagały podjęcia działań doraźnych nieprzewidzianych w planie nadzoru pedagogicznego.

W związku ze zgłoszonymi ww. sprawami, zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego podjęte zostały czynności nadzoru pedagogicznego, tj. przeprowadzono 17 kontroli doraźnych nieujętych w planie nadzoru pedagogicznego, w ramach których dokonywano oceny przestrzegania przez szkoły zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, w tym:

- w szkołach podstawowych – 10 kontroli,
- w gimnazjum – 2 kontrole,
- w szkołach ponadgimnazjalnych – 5 kontroli.

Kontrolą MEN objęto dokumentację ośmiu kontroli wylosowanych spośród ww. kontroli doraźnych.

Stosownie do wymogu § 15 ww. rozporządzenia kontrole były przeprowadzane przez wizytatorów wyznaczonych przez kuratora oświaty, na podstawie imiennych upoważnień. Protokoły kontroli zostały sporządzone i przekazane dyrektorom szkół, odpowiednio do przepisu § 17 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, za poświadczeniem odbioru w terminie nieprzekraczającym 7 dni roboczych od dnia zakończenia czynności kontrolnych w szkole.

Uwagi dotyczące kontrolowanej działalności:

- w 1 przypadku wydano upoważnienie do przeprowadzenia kontroli w zespole szkół, zamiast upoważnienia do kontroli w konkretnej szkole. W świetle przepisów ustawy o systemie oświaty, kurator oświaty sprawuje nadzór pedagogiczny nad szkołami, a nie nad zespołami szkół, natomiast zgodnie z § 15 ust. 3 pkt 4 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli powinno zawierać nazwę szkoły;

- w protokole ww. kontroli podano nazwę zespołu szkół, zamiast nazwy szkoły. Zgodnie z § 17 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia w sprawie nadzoru pedagogicznego, protokół kontroli powinien zawierać nazwę szkoły.

Dyrektorzy szkół, w których przeprowadzono kontrole nie wnieśli do Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokołach kontroli. Dyrektorzy szkół, którym wydano zalecenia powiadomili Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń.

Kontrole doraźne w szkołach na terenie województwa świętokrzyskiego przeprowadzili pracownicy zatrudnieni na stanowiskach wymagających kwalifikacji pedagogicznych, co jest zgodne z § 30 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1270), w związku z art. 35 ust. 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.).

Organizacja kontroli doraźnych umożliwia sprawne reagowanie na zgłaszane lub powzięte przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty informacje dotyczące nieprawidłowości w pracy szkół. Kontrole doraźne w zakresie przestrzegania zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów były przeprowadzane każdorazowo w przypadku zaistnienia potrzeby oceny działalności szkoły w tym zakresie.

Wyniki kontroli doraźnych.

Analiza protokołów przedmiotowych kontroli doraźnych przeprowadzonych przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty w okresie od 1 czerwca 2016 r. do 31 sierpnia 2017 r., wskazuje na to, że wizytatorzy dokonywali oceny przestrzegania w szkołach zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów na podstawie przepisów rozdziału 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. poz. 843, z późn. zm.). Zakres przeprowadzonych kontroli doraźnych był odpowiedni do zgłaszanych problemów i zastrzeżeń dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów, które odnosiły się m.in. do przedmiotowego systemu oceniania, wystawionych ocen zachowania, przeprowadzonego egzaminu poprawkowego, wystawionej oceny opisowej ucznia, decyzji rady pedagogicznej o promowaniu danego ucznia.

We wszystkich przypadkach analizowanych protokołów z przeprowadzonych kontroli doraźnych ustalenia stanu faktycznego odnosiły się do zgłaszanych problemów i zastrzeżeń dotyczących oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

W wyniku przeprowadzonych przez Kuratorium Oświaty kontroli 8 dyrektorom kontrolowanych szkół wydano łącznie 12 zaleceń dotyczących przestrzegania

zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów. W przypadku analizowanych protokołów kontroli doraźnych wydane dyrektorom kontrolowanych szkół zalecenia były spójne z ustaleniami stanu faktycznego.

Dyrektorzy kontrolowanych szkół powiadomili Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty o sposobie realizacji zaleceń w terminie określonym w art. 33 ust. 6 ustawy o systemie oświaty.

II. Realizacja przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty zadań związanych z awansem zawodowym nauczycieli, tj.:

- 1) organizacja i przebieg postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego na stopień nauczyciela dyplomowanego;
- 2) organizacja i sposób sprawowania nadzoru nad czynnościami podejmowanymi w postępowaniu o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego przez dyrektorów szkół oraz organy prowadzące szkoły.

W okresie objętym kontrolą podstawą realizacji przez Kuratora oświaty ww. zadań było rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2013 r. poz. 393) (od 1 września 2018 r. podstawą realizacji ww. zadań jest rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz.U. z 2018 r. poz. 1574)).

W trakcie kontroli dokonano analizy dokumentacji z postępowań kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego prowadzonych przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty. Dokumentacja obejmowała postępowania dotyczące nauczycieli ze wszystkich typów i rodzajów szkół.

W okresie objętym kontrolą, tj. w 2017 r. do Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty wpłynęło 527 wniosków o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Świętokrzyski Kurator Oświaty wydał 526 decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego. W jednym przypadku wystąpiono do Kuratora Oświaty o wycofanie dokumentacji dotyczącej wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Kontrolą objęto dokumentację dotyczącą 74 postępowań zakończonych decyzjami o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego (ok. 14% wydanych decyzji).

Kontrolą objęto dokumentację z prac komisji kwalifikacyjnych (tj. decyzje o powołaniu komisji kwalifikacyjnych, arkusze analizy formalnej, protokoły z posiedzeń komisji kwalifikacyjnych) oraz dokumentację stanowiącą podstawę wydania decyzji o nadaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego (tj. zaświadczenia dyrektorów szkół zawierające informacje o odbytych stażach, dokumenty świadczące o kwalifikacjach nauczycieli, zaświadczenia o akceptacji komisji kwalifikacyjnych).

Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych oraz nadawania stopni awansu zawodowego przez Kuratora prowadzona jest w sposób prawidłowy z zachowaniem należytej staranności. Postępowania kwalifikacyjne na stopień nauczyciela dyplomowanego oraz procedura nadawania przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego prowadzone są zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – *Karta nauczyciela* (Dz. U. z 2018 r. poz. 967), przepisami obowiązującego w okresie objętym kontrolą, tj. przed dniem 1 września 2018 r., rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 marca 2013 r. w sprawie *uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli* (Dz. U. z 2013 r. poz. 393) oraz z przepisami ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeksu postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257 j.t.). Dokumentacja dotycząca prac komisji kwalifikacyjnych na stopień nauczyciela dyplomowanego (tj. protokoły, arkusze analiz, zawiadomienia, oświadczenia członków komisji) nie budziła zastrzeżeń. Decyzje dotyczące nadania stopni nauczyciela dyplomowanego zostały wydane w terminach, o których mowa w ustawie – *Karta nauczyciela*.

Kontrolą objęto również jedno ww. postępowanie, w którym wystąpiono o wycofanie dokumentacji dotyczącej wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego.

Podczas kontroli ustalono, że nauczyciel w dniu 29 czerwca 2017 r. złożył do Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego. Pismem z dnia 14 lipca 2017 r. nauczyciel wystąpił o wycofanie złożonej dokumentacji. Nauczyciel potwierdził odbiór dokumentacji w dniu 4 sierpnia 2017 r. W dokumentacji przedmiotowej sprawy przechowywanej w Kuratorium Oświaty w Kielcach znajduje się wniosek nauczyciela o podjęcie postępowania z adnotacją potwierdzającą odbiór dokumentacji oraz pismo dotyczące wycofania dokumentacji.

Należy jednak zauważyć, że postępowanie w sprawie nadania nauczycielowi stopnia awansu zawodowego jest postępowaniem administracyjnym, wszczynanym na wniosek nauczyciela o podjęcie postępowania egzaminacyjnego lub kwalifikacyjnego na kolejny stopień awansu, a kończącym się wydaniem decyzji administracyjnej w sprawie nadania (lub odmowy nadania) stopnia awansu zawodowego. Przepisy rozdziału 3a ustawy – *Karta nauczyciela* regulujące tryb nadawania stopnia awansu zawodowego nauczycieli, a w szczególności art. 9b ust. 4 i 6 ustawy stanowią, iż nadanie (lub odmowa nadania) stopnia awansu zawodowego następuje w formie decyzji administracyjnej.

Zgodnie z art. 105 § 1 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, gdy postępowanie z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe w całości albo w części, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania odpowiednio w całości albo w części. Zgodnie też z art. 105 § 2 *Kodeksu postępowania administracyjnego*, organ administracji publicznej może umorzyć postępowanie, jeżeli wystąpi o to strona, na której żądanie

postępowanie zostało wszczęte, a nie sprzeciwiają się temu inne strony oraz gdy nie jest to sprzeczne z interesem społecznym. W świetle ww. przepisów, właściwą formą zakończenia postępowania było wydanie decyzji o umorzeniu postępowania.

Do Kuratorium Oświaty nie wpłynęły skargi na pracę komisji powoływanych przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty. W okresie objętym kontrolą do Kuratorium Oświaty nie wpłynęły odwołania od oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu. Wpłynęło natomiast jedno odwołanie od decyzji w sprawie odmowy nadania stopnia nauczyciela mianowanego. Kurator utrzymał w mocy decyzję organu prowadzącego szkołę w przedmiocie odmowy nadania stopnia nauczyciela mianowanego. W uzasadnieniu decyzji organ odwoławczy wskazał, że organ I instancji w sposób prawidłowy zastosował art. 9d ust. 7 ustawy – *Karta Nauczyciela*. Prawidłowość decyzji wydanej przez Świętokrzyskiego Kuratora Oświaty została potwierdzona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Kielcach, który oddalił skargę na przedmiotową decyzję.

Przedstawiciele Kuratora Oświaty brali udział w pracach 20% komisji egzaminacyjnych dla nauczycieli ubiegających się o awans na stopień nauczyciela mianowanego.

W ocenie kontrolujących zadania związane z awansem zawodowym nauczycieli, z wyjątkiem wyżej przedstawionego przypadku (wystąpienia o wycofanie dokumentacji dotyczącej wszczęcia postępowania kwalifikacyjnego na stopień nauczyciela dyplomowanego), są organizowane i realizowane zgodnie z przepisami ustawy – *Karta nauczyciela* i rozporządzenia w sprawie *uzyskiwania awansu zawodowego przez nauczycieli*.

Mając na uwadze stwierdzoną podczas kontroli ww. nieprawidłowość w zakresie postępowań o nadanie nauczycielom stopnia awansu zawodowego nauczyciela dyplomowanego, na podstawie art. 46 ust. 3 ustawy o *kontroli w administracji rządowej*, przedstawiam następujące zalecenie:

- w przypadku wystąpienia nauczyciela o wycofanie wniosku o wszczęcie postępowania o nadanie stopnia nauczyciela dyplomowanego, należy stosować art. 105 *Kodeksu postępowania administracyjnego* dotyczący wydawania decyzji o umorzeniu postępowania.

Na podstawie art. 49 ww. ustawy o *kontroli w administracji rządowej*, przedstawiając powyższe wystąpienie pokontrolne, proszę o przekazanie w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia informacji o sposobie wykonania zalecenia.

Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach.

Z upoważnienia
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ

DYREKTOR GENERALNY
Joanna Szczawińska

